

ת"פ 60753/07/14 - מדינת ישראל נגד א ש

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 60753-07-14 מדינת ישראל נ' ש

בפני כב' השופט דניאל פיש

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד ד"ר ערן בר

מפרקליטות מחוז חיפה - פלילי

נגד

הנאשם

א ש

ע"י ב"כ עו"ד גדעון קוסטא - סניגוריה ציבורית

גזר דין

1. הנאשם, א ש, הודה במסגרת הסדר טיעון חלקי בביצוע שני מקרים של שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, מקרה נוסף של קשירת קשר לפשע ושוד לפי סעיפים 499(א)(1) ושוד לפי סעיף 402(א) + 29 לחוק העונשין ומקרה נוסף של קשירת קשר לפשע, ניסיון שוד ושיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

2. עובדות המקרים הן כדלקמן:

באישום הראשון, ביום 10.3.14 בשעה 10:55 הגיע הנאשם רכוב על קטנוע לבנק יהב בשד' מוריה בחיפה. הוא נכנס לבנק כשהוא חובש קסדה לראשו, בידו אקדח צעצוע ועל גבו תיק וצעק לעבר הנוכחים שירימו את ידיהם כשהוא מכוון את האקדח לעברם. בהמשך הוא פנה לפקידת הבנק, כיוון את האקדח לעברה והניח תיק על השולחן שהיא מילאה בשטרות כסף בסך של 13,988 ₪ ולאחר מכן הוא נמלט.

על פי האישום השני, ביום 31.3.14 בשעה 17:20 הגיע הנאשם רכוב על קטנוע לבנק לאומי ברח' ליבריה 2 בחיפה. הוא נכנס עם קסדה על ראשו, ואחז בידו אקדח צעצוע ועל גבו תיק וצעק לעבר הנוכחים שירימו את ידיהם ואיים עליהם. הוא פנה לפקידת הבנק, כיוון את האקדח לעברה והורה לה למלא את תיקו בכסף. היא מילאה את התיק בשטרות כסף בסך 36,514 ₪ והוא נטל אותם ונמלט.

על פי האישום השלישי, ביום 30.6.14 הנאשם קשר קשר עם אדם אחר לבצע שוד בבנק מסד ברחוב חורב 6 בחיפה. בשעה 10:53 הגיעו הנאשם והשותף בסמוך לבנק ברכבו של השותף, כשהשותף נותר ברכב והנאשם נכנס לבנק חובש קסדה על ראשו, תיק על גבו ואקדח צעצוע בידו וצעק לעבר הנוכחים שירימו את ידיהם. הוא פנה לפקידת הבנק, כיוון את האקדח לעברה והורה לה לשים כסף בתיק. היא מילאה את התיק בשטרות בסך 29,800 ₪ ו-700 אירו והנאשם נמלט יחד עם שותפו מן המקום.

על פי האישום הרביעי, ביום 15.7.14 הנאשם שוב קשר קשר עם השותף לבצע שוד בסניף בנק מסד באיזור תעשייה אלרם בעכו. הנאשם שכר רכב ובשעה 10:00 הגיעו הוא והשותף בסמוך לבנק כאשר השותף חובש פאה.

השניים הבחינו שעובר אורח ראה אותם בסמוך לבנק ולכן החליטו שלא לבצע את השוד באותו זמן. ביום 16.7.14 פירק הנאשם מרכב אחר לוחית זיהוי והתקין אותה על הרכב בו נסע. בשעה 09:15 הוא הגיע עם הרכב בסמוך לבנק, נכנס כאשר הוא חובש קסדה על ראשו תיק מונח על גבו ובידו אקדח צעצוע. הנאשם צעק לעבר שתי פקידות הבנק שהן ירימו ידיהן ושמדובר בשוד תוך שהוא מכוון את האקדח כלפיהן. בהמשך הוא פנה לפקידת הבנק, כיוון את האקדח לעברה והורה לה לתת לו כסף. היא ענתה שאין בבנק כסף והוא עזב את המקום.

3. ביום 18.1.15 ניתנה החלטה במסגרת תיק המעצר לפיה הועבר הנאשם, ששהה בתנאים של מעצר בית לחלופה מוסדית, "קהילת הדרך". באותה החלטה צויין ששירות המבחן פנה לבית המשפט והמליץ על קליטתו שם לצורך טיפול בבעיית ההתמכרות להימורים ממנה סובל הנאשם. למען הסדר יצוין כי הנאשם נעצר ביום 17.7.14 ושוחרר ביום 7.10.14.

4. ביום 12.3.15 הורשע הנאשם על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן.

טיעוני המאשימה לעונש

5. המאשימה טענה כי מדובר במספר אירועים נפרדים כאשר מדובר במעשי עבירה שונים כלפי סניפי בנק שונים שבוצעו בהפרש זמנים זה מזה. כך נטען שלא קיים רצף אחד של מעשים ונטען כי הנאשם גמל בליבו לבצע כל אירוע בנפרד ובאופן עצמאי. נטען שהן על פי המבחנים: הצורני-עובדת, והמהותי-מוסרי או מבחן הקשר ההדוק, מדובר בארבעה אישומים נפרדים.

6. נטען שנפגעו הערכים החברתיים של הגנה על רכוש הזולת ובטחון האזרח שהם בעלי חשיבות עליונה.

7. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, נטען שאין מדובר באירוע ספונטני אלא מעשים מתוכננים מראש, שחלקם בוצעו בצוותא שכללו הצטיידות ואף שימוש בכלי שנחזה לאקדח אמיתי. עוד הוער שהעבירות בוצעו במרכזן של ערים ולאור יום כך שזה מלמד על תעוזה רבה והעדר מורא מפני החוק. בנוסף, הוער כי נשדדו סכומי כסף משמעותיים שלא הוחזרו והמעשים בוצעו משך מספר חודשים במקומות שונים וכי הנאשם ביצע את העבירות כאילו היה עבריין מיומן.

8. באשר למדיניות הענישה, נטען שעבירות השוד הפכו לחזיון נפוץ כדרך להשגת כסף קל (ע"פ 3069/05 **מדינת ישראל נ' אבוטבול**). לפיכך, צידדה המדינה בקביעת מתחם לכל מעשה בין 3 עד 6 שנות מאסר בפועל וביקשה כי העונשים יגזרו במצטבר (בדיון שינה הפרקליט את עמדתו ביחס לכך).

9. באשר לפסיקה אוזכרו המקרים הבאים: ע"פ 1178/14 **מדינת ישראל נ' מיכלאשוילי** (23.6.2014)- שם בוצע שוד חנות תכשיטים באמצעות אקדח צעצוע שנעשה בו שימוש כדי להכות את המתלונן ונגרמו לו

נזקים ארוכי טווח. בבית המשפט העליון נקבע מתחם שבין 30 - 60 חודשי מאסר ונגזרו 52 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 4204/07 סוויסה נ' מדינת ישראל (23.10.2008) - בוצע שוד של מנהל ושליח בית עסק שנשאו עמם פדיון יומי תוך כדי שימוש באקדח והטלת איומים על ידי הצמדת האקדח לרקתו של השליח. המערער ביצע את העבירה יחד עם שותף ונגזרו עליו 5 שנות מאסר כאשר הערעור נדחה.

בע"פ 5368/14 ציון אברהם נ' מדינת ישראל (8.9.2014) - בוצע שוד של תחנת דלק על ידי רוכב קטנוע ושותף כאשר הונף לעבר המתדלק חפץ דמוי אקדח ונלקח הכסף שהיה ברשותו. אושר מתחם ענישה של בין 3 - 5 שנים בבית המשפט העליון ולא היתה התערבות בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית של 3.5 שנות מאסר בפועל.

בע"פ 9647/09 עוזי שור נ' מדינת ישראל (14.10.2010) - בגין שוד תחנת דלק, החזקת סמים וחבלה במזיד ועוד עבירות כאשר השוד בוצע באמצעות אקדח צעצוע, אישר בית המשפט העליון את גזר הדין של הערכאה הדיונית בו הוטלו 60 חודשי מאסר בפועל.

10. באשר לגזירת העונש בתוך המתחם נטען שבנסיבות מתחייבת הטלת עונש בחלקו העליון של מתחם הענישה.

11. באשר לנסיבות אישיות וסיכויי שיקום, נטען שרק אם נאשם הוכיח שהשתקם או שקיים סיכוי של ממש לשיקום, ניתן לסטות ממתחם העונש ההולם. נטען שכאשר מדובר בעבירות חמורות, נדרשות נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, שלא מתקיימות במקרה דנן.

12. באשר לתסקירי שירות המבחן, נטען שגם התסקיר האחרון מצביע על קשיים ובין היתר נזקקות טיפולית גבוהה ורמת סיכון בינונית להישנות העבירות. נטען שחודשי הטיפול היו רצופים בבעיות וקשיים והסיכון הנצפה מהנאשם לא פחת במידה משמעותית. נטען עוד שהרקע של התמכרות להימורים אינו פועל לטובת הנאשם אלא להיפך (עפ"ג 40234-10-14 גורפינקל נ' מדינת ישראל).

13. כמו כן הוגש גזר דין שניתן בעניינו של השותף, עליו הוטלו 14 חודשי מאסר בפועל ונטען שמעשיו חמורים פחות בהרבה מאלו של הנאשם.

14. בסיכום טענה המדינה כי יש להטיל עונש ברף העליון, מאסר על תנאי, פיצוי כספי לבנקים ולנפגעי העבירות.

טיעוני הסניגור לעונש

15. ב"כ הנאשם טען כי מדובר באירוע אחד וזאת על פי המבחנים המקובלים ובין היתר כיוון שמדובר בתכנית

עבריינית כוללת שהתרחשה משך 3 חודשים. נטען ביחס לשותף שלא ניתן לגזור גזירה שווה ונטען שעניינו שונה מבחינת סוגיית השיקום.

16. באשר להליך השיקום שעבר הנאשם, נטען שעל אף שנקיטה בהליך שיקומי תהווה חריג, המהלך מוצדק בנסיבות העניין. הוזכר שהנאשם הודה ללא צורך בניהול הוכחות. נטען שדווקא הקשיים במהלך הליך השיקום עד כה מצביעים על כך שהנאשם עבר כברת דרך משמעותית. נטען שהנאשם גילה כוחות המאפשרים לו להתגבר על הקשיים במהלך השיקום. נטען שהוא עזב את השיקום בזמנו כתוצאה מאירוע חריג ואין להחשיב זאת לחובתו יתר על המידה. נטען שיש לשעות להמלצת שירות המבחן וכי יש ליחס לה משקל רב. הסניגור צידד בהטלת צו מבחן אשר יאפשר הענשת הנאשם במידת הצורך בעתיד. נטען שבפסיקה ישנן דוגמאות להעדפת הליך שיקומי על פני ענישה. נטען ששיקום ישרת טוב יותר את צרכי החברה מאשר ענישה ולא יהא לטובת הנאשם בלבד. נטען שישנה כוונה מצד הנאשם להחזיר את החובות הכספיים שנוצרו על אף שהוא סובל מנכות. נטען שסיכויי השיקום טובים.

17. הסניגור איזכר פסיקה אחרת ובין היתר: ת"פ 1304-05-14 **מדינת ישראל נ' הלר** (1.4.2015) שם הורשע נאשם בארבע עבירות של דרישת נכס באיומים, ניסיון גניבה, שוד ושוד בנסיבות מחמירות שבוצעו תוך יומיים במקומות שונים בסניפי בנק הדואר כאשר הציג פתק ודרש כסף. המאשימה דרשה עונש מאסר בפועל שבין 30 - 36 חודשים לעומת הסניגור שביקש לאמץ את עמדת שירות המבחן ולהטיל עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות. בית המשפט הטיל מאסר של 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות כאשר החליט לאמץ בסופו של דבר את המלצת שירות המבחן. צוין שבאותו מקרה היה שיקום מוצלח ביותר והוא עבר טיפול גמילה.

בת"פ 11315-02-11 **מדינת ישראל נ' הרצל איסקוב** (19.7.2011) בגין עבירת שוד סניף בנק באמצעות פתק בה הודה הנאשם, הוטל עונש של 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, בין היתר בעקבות תסקיר חיובי והעובדה שהעבירות בוצעו כמעשה ייאוש על רקע מצב כלכלי קשה על ידי אדם ללא נטייה לעבריינות.

בת"פ 40359/03 **מדינת ישראל נ' אבו חמאד עאדל** (27.6.2004) הורשע הנאשם בשוד בנסיבות מחמירות וקשירת קשר לביצוע פשע כאשר הוא ואחרים שדדו קיוסק תוך כדי איום ושימוש בסכין. הנאשם נדון ל- 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בשל הודייתו המיידית, עברו הנקי ומשום שחויית המעצר היוותה עבורו אירוע מרתיע.

בת"פ 51641-11-11 **מדינת ישראל נ' אריה מלאכ** (25.4.2015) הנאשם הודה בעבירות של שוד, ניסיון שוד והחזקת סכין שלא למטרה כשרה כאשר הוא ביצע מספר אירועי שוד. הוא שולב בהצלחה בהליך טיפולי במהלך ההליך ובית המשפט העדיף לסטות ממתחם הענישה הראוי בשל שיקולים של שיקום והטיל עליו צו מבחן ושל"צ בלבד יחד עם פיצוי לקרבנות.

בת"פ 33947-12-12 **מדינת ישראל נ' מוהאן אסמאר** (21.10.2013) הורשע נאשם על פי הודאתו בשוד סניף בנק באמצעות פתק. נקבע שההתנהגות העבריינית בוצעה מתוך מצוקה רגשית ומצב משברי ובית המשפט אימץ את המלצת שירות המבחן והטיל על הנאשם עונש לריצוי בעבודות שירות.

18. בדבריו בפני בית המשפט הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הביע צער עליהם והביע אמפטיה כלפי

הקרבתו. הוא תאר את הקשיים שמהם סבל במהלך חייו ובין היתר שימוש בסמים והתמכרות להימורים. לטענתו הקהילה הטיפולית בה הוא נמצא מראה לו דרך חדשה לנהל את חייו וטען כי הוא רוכש כלים על מנת שיאפשרו לו להתמודד עם מחלתו כאשר תאר שמדובר במאבק יום יומי. הוא המשיך ותאר את נסיבותיו האישיות, שחברתו לחיים בהריון מתקדם וברצונו לגרום למשפחתו נחת במקום צער.

דין

19. בתסקיר מיום 22.6.15 תוארו קורותיו של הנאשם, שהוא בן 33.5 (אז), רווק עם ילד אחד בן 3 שנים שנמצא בחזקת האם. תואר שהוא בעל השכלה של 10 שנות לימוד, קיבל פטור משירות בצה"ל על רקע בעיה רפואית והשתלב לסירוגין במעגל התעסוקה בעבודות מזדמנות. במהלך עבודה בחברת קייטרינג סבל מאירוע של קריסת ריאה שעבורו היה אירוע בריאותי טראומתי שבעקבותיו התפתחה תסמונת פוסט טראומתית כרונית כאשר האירוע חזר על עצמו מספר פעמים לאחר מכן. צוין מסמך מפסיכיאטר מומחה פרטי שממנו עולה כי הנאשם סובל ממחלת ריאות נדירה ומסוכנת, וצוין עבר של אשפוזים, טיפולים ו-4 ניתוחים. צוינה גם תסמונת פוסט טראומתית טיפוסית עם מרכיב דכאוני חזק שהביאה לנכות נפשית שהוכרה על ידי המל"ל בשיעור של 33%.

20. בעיות ההימורים של הנאשם החלו בגיל 24 והתפתחו במהרה לדפוסים התמכרותיים. צוינה צבירת חובות כספיים כבדים והסתבכות עם גורמים בשוק האפור.

21. שירות המבחן תאר כיצד הגיע להמלצה לנקוט בהליך שיקומי במהלך הליך המעצר. צוין שהדבר ארע על רקע השתתפות הנאשם במפגשי מעקב בשירות במהלך המעצר ושיתוף פעולה ומוטיבציה עקבית מצידו שלא שקפו לדעת שירות המבחן שיקולים של רווח ותועלתיות בלבד. תוארה השתלבותו בקהילה הטיפולית "הדרך" לתכנית שיקום של 6 חודשים ואחריה בהוסטל למשך 6 חודשים נוספים. באותו שלב תואר שיתוף פעולה טוב מצד הנאשם עם גילויי קשיים מסויימים. צוין עוד שאין לחובתו עבר פלילי קודם. באותו שלב הוערכה נזקקות טיפולית גבוהה ורמת סיכון בינונית להישנות עבירות. שירות המבחן המליץ על המשך הטיפול, הטלת מבחן משך 12 חודשים והטלת עונש מאסר על תנאי הצופה פני עתיד. שירות המבחן המליץ להמנע מהטלת עונש מאסר במקרה עקב פגיעה בלתי נמנעת בהליכי השיקום.

22. בתסקיר מיום 17.8.15 תואר שהנאשם עזב את הקהילה הטיפולית על רקע התפרצות תסמין פוסט טראומתי בעקבות פטירת חבר מהקהילה לה היה עד. שירות המבחן התרשם שהנאשם הביע חרטה על מעשיו. בתסקיר המשך מיום 28.10.15 שהיווה מעין דו"ח ביניים, תואר הטיפול עד לעזיבתו ונשקלה אפשרות של החזרתו לקהילה. בתסקיר נוסף מיום 1.12.15 התרשם שירות המבחן שהנאשם ערוך להשתלב מחדש בתהליך הטיפולי והומלץ על דחיית מועד המשך הדיון ב- 3 חודשים על מנת לבחון תוצאת השתלבותו חזרה בתכנית. בתסקיר משלים מיום 22.2.16 תוארה התקדמות הטיפול והומלץ על דחיית הדיון בעוד 3 חודשים נוספים.

23. בתסקיר האחרון מיום 16.5.16 תואר שהחל ממרץ 2016 חל שינוי משמעותי בהתנהגות הנאשם במסגרת הטיפול וכי לאחרונה הוא מפגין יכולת טובה להתבוננות וביקורתיות בדפוסי התנהגותו הבעייתיים "ושליטה על דחפיו ותוקפנותו במסגרת יחסיו עם סביבתו האנושית, לוקח אחריות על מעשיו ותוצאותיהם ואינו נוטה להשליך את האחריות להם על אחרים....". תואר שהנאשם צפוי לסיים את הטיפול במסגרת קהילת "הדרך" בספטמבר 2016 ולאחר מן אמור להשתלב בהוסטל למכורים במשך 5 חודשים כחלק מטיפול המשך.

24. לאור ההתקדמות המליץ שירות המבחן על העמדת הנאשם במבחן למשך 24 חודשים במהלכם ימשיך את האפיק השיקומי, תחילה בקהילה טיפולית "הדרך" ובהמשך בהוסטל ובחלק השני של תקופת המבחן הוא ישולב ביחידה לטיפול בהתמכרויות. צוין כי במידה ותחול נסיגה, תהא פניה לבית המשפט. כמו כן הומלץ על הטלת עונש מותנה לתקופה משמעותית. שירות המבחן חזר על העדר ההמלצה על הטלת עונש מאסר לרבות בדרך של עבודות שירות על מנת שלא לקטוע את הרצף הטיפולי.

25. למען הסדר יצוין שהוגש מסמך מהמוסד לביטוח לאומי לפיו לנאשם נכות צמיתה בשיעור של 33% לצמיתות החל משנת 2008.

26. עוד יצוין שבעניינו של השותף ניתן גזר דין בת"פ 60738-07-14 כאשר השותף הורשע על פי הודייתו בשתי עבירות של קשירת קשר לפשע וסיוע לשוד והוטל עליו עונש של 14 חודשי מאסר בפועל למרות המלצה חיובית משירות המבחן להעמידו במבחן ולהטיל עליו עונש של עבודות שירות בלבד. בית המשפט צוין בין היתר שבתסקירים לא לקח השותף אחריות מלאה על מעשיו וממצא זה היווה, כפי הנראה, אחת הסיבות לדחיית ההמלצה. בנוסף, צוין שלא התקיים הליך טיפולי- שיקומי משמעותי בעניינו ואין מצבו דומה למי שכבר צעד כברת דרך ארוכה בהליך שיקומי.

27. במקרה דנן אין מדובר בתכנית עבריינית אחת שיצאה לפועל במשך זמן (השוו עם: ע"פ 5643/14 **אחמד עיסא נ' מדינת ישראל** (24.6.2015)). על פי המבחן שהותווה בע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014) מדובר באירועים שאין ביניהם קשר הדוק ועוצמת הקשר בין האירועים חלשה, אם הוא קיים בכלל.

28. במקרה דנן נפגעו הערכים החברתיים של בטחון הציבור ושמירה על קניין. בכל אחד מן האירועים שביצע הנאשם מידת הפגיעה היתה משמעותית. קדם להם תכנון מוקדם משמעותי וחלקו של הנאשם היה דומיננטי בכולם. נגרם נזק כספי משמעותי. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות היו כמובן פסולות כאשר התמכרותו להימורים ברקע, אינה מהווה נסיבה מקלה כאמור בפסיקה שאוזכרה על ידי המאשימה. הנאשם יכל להבחין בפסול במעשיו ולהפסיקם בכל שלב.

29. מכל האמור הנני מגיע למסקנה שמתחם הענישה ההולם נמצא בין 2 עד 5 שנות מאסר לכל אחד מהאישומים. ואולם בנסיבות, השאלה המרכזית המצריכה הכרעה הינה האם יש מקום לסטות ממתחם

הענישה בעקבות האמור בסעיף 40 לחוק העונשין. במקרה דנן, לאחר שבחנתי את רצף התסקירים נראה לי שהנאשם השתקם כבר באופן חלקי ובנוסף קיים סיכוי של ממש שישתקם באופן מלא. בעניין זה התסקירים מתארים נאמנה את הדרך אותה עבר הנאשם עד כה. אמנם, אין מדובר בהליך שיקום "חלק" אלא בדרך רצופת קשיים כאשר בחינת ההליך לאורך החודשים במהלכם הוא מתנהל, מצביעה על מגמה חיובית. יתר על כן, יצוין שמדובר בתקופה ארוכה למדי שהחלה עוד לפני למעלה משנה בינואר 2015. בנסיבות, נראה לי שיש מקום לאמץ את עמדת שירות המבחן כאשר נציגו הספיקו כבר להכיר היטב את הנאשם.

30. אשר על כן, הנני מטיל על הנאשם עונשים כדלקמן:

- א. צו מבחן למשך 24 חודשים בהתאם לתכנית והוראות שירות המבחן.
- ב. 24 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שיופעל במידה ויעבור עבירות רכוש או אלימות מסוג פשע.
- ג. פיצוי לבנקים במלוא הסכומים שנלקחו כמפורט בכתב האישום ופיצוי לכל אחת מפקידות הבנק שפורטו באישומים בסך 1,500 ש"ח. בהתחשב בגובה הסכום שיש להחזיר כפיצוי, על הנאשם להגיש לוח תשלומים מוצע עד ליום 30.6.16.
- ד. בנסיבות לא יוטל בנוסף קנס.

זכות ערעור תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ה אייר תשע"ו, 02 יוני
2016, בנוכחות הצדדים.
דניאל פיש, שופט